

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt. fél évre 3 frt. három hónapra 1 frt. 80 kr. Szerkesztő és főszerkesztő: Csanak-házban.

HORTOBÁGY.

Hirdetési díj. Négyhasábos petit sorozat egyezri hirdetésnél 5 kr. háromsorozatnál 4 kr. többszörinél vagy nagy terjedelmű hirdetésnél árszámítás. Egyes szám ára 15 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Repezsonkoly-takarmányozás.

Azon körülménynél fogva, mert Magyarországon a repezsonkolytakarmányozásra leendő felhasználása mostanságig csak kisebb mérvben alkalmaztatik, többnyire külországokba vándorol az, a külföldnek takarmányozás általi földhasználása következtében ennek földének gazdagítására és Magyarország földjének soványítására szolgál, — azt hiszem tehát, nem lesz a gazdaközönségnek tájékozhatóság végett érdektelen a repezsonkolytakarmányozásról 20,000 db. lábasjászagnál, e folyó téli időnyben takarmányozásra alkalmazásának módját és eddigi eredményét következő igénytelen cikkből észlelhetni.

A) Etetési mód.

A repezsonkoly megaprózva 24 óráig részint vízben, részint burgonya-moslékban tökéletesen fölőltatva, moslék-alakban polyva- vagy szalmaszeccskával, kádakban vagy az e czélra faragott kövekből a földben épített füllesztő gödrökben vagy deszkák által összeállított ládákban jól összekeverve és jól betiporva az istálló vagy egyéb helyiségben, ahol a füllesztők fölállítatnak, legmérséglest mértékletesség képest 48—72 óráig tökéletes erjedés után nyújtatik a lábasjászagnak takarmányozásul.

B) Adatok darabonként és naponként.

a) januári etetési anyagbirkánál.

$\frac{3}{4}$ font szénanem, burgonya-moslék által $\frac{1}{4}$ font szénacérték, $\frac{3}{100}$ font repezsonkoly által szinte $\frac{1}{4}$ font szénacérték, $\frac{1}{4}$ font polyvával vagy szalmaszeccskával befüllesztve és 1 font ősziszalma.

Február hónapban bővebb tejelés végett pótlásul fenebbi takarmánymennyiséghez $\frac{1}{6}$ font zuzott tengeri.

b) egy éven fölül anyabirkák és ürök.

$\frac{1}{3}$ font szénanem, $\frac{3}{100}$ font repezsonkoly, $\frac{1}{4}$ font polyva- vagy szalmaszeccskával füllesztve és 1 font szalma.

Február hónapban kos alá bocsátandó anyabirkák, pótlásul a fenebbi takarmánymennyiséghez $\frac{1}{100}$ font repezsonkolyt, bekeverve a fenebb érintett polyva- vagy szalmaszeccskamennyiséggel keverték.

c) 500 db. öreg ürök kisérlet végett.

$\frac{1}{100}$ font repezsonkoly, $\frac{1}{4}$ font polyva- vagy szalmaszeccskával füllesztve és 2 font buza- s repezszalma fölőltva.

d) 1863. évben etetett egy éves birkajászág.

$\frac{1}{4}$ font szénanem, $\frac{3}{100}$ font repezsonkoly, $\frac{1}{4}$ font polyva- vagy szalmaszeccskával füllesztve és 1 font ősziszalma.

e) jármos ökrök.

5 font szénanem, $\frac{2}{100}$ font repezsonkoly, $\frac{1}{4}$ akó burgonya-moslékkal és 20 font polyva- vagy tengeriszalma és egyéb tavaszi szalmaszeccskával füllesztve.

f) jármos ökrök moslék nélkül.

5 font szénanem, $\frac{4}{100}$ font repezsonkoly, 30 font polyva- vagy tengeriszalma és egyéb tavaszi szalmaszeccskával füllesztve.

g) különféle és koru gulyabeli szarvasmarha általában számításra.

$\frac{1}{100}$ font repezsonkoly, $\frac{1}{4}$ akó burgonya-moslék, 15 font polyva- vagy tengeriszalma és egyéb tavaszi szalmaszeccskával füllesztve.

Megjegyzés.

100 font repezsonkoly 220 font, burgonya-moslék 20 font, tengeri 300 font, 100 font polyva 50 font, 100 font tavaszi szalmaszeccska 50 font, 100 font ősziszalma $33\frac{1}{3}$ font szénacértéknek vétetett számításba; — melyszerint a repezsonkoly a körülményekhez képest a legelőszőbb szénasurrogatumnak tekinthető, mert ez Pesten mázsánként $2\frac{1}{2}$ frtért beszerezhető s mert ez ár szerint nem kerül egy mázsa szénasurrogatum többbe, mint 1 frt $13\frac{1}{2}$ krba.

A birkajászagnál elősorolt repezsonkoly mennyiség a maximum, mely etetésre alkalmaztatik és ez a különféle majorkokban a szénakészlethez képest kevesbedik.

A szénanemek közt értékét rétiszéna, luczerna és steierhere, baltaczim és búkköny.

A gumós takarmánymenek az ősz kezdetével az a) b) és g) alatt érintett birka és szarvasmarhák etetésére és csak ezeknek elfogyta után állítottat az érintett birka és szarvasmarha főnebb elősorolt takarmányozásra.

A birka ugy, mint a szarvasmarha másod- legfőlebb harmadnap mulva már tökéletesen ette a repezsonkolyt és azon az őszszel beállított elősúlyából, az eszközlött mázsálás eredménye nyomán mitsem vesztett: világos kinézést s minden hasmenési vagy más körjelektől ment.

Dávid Alajos.

Andrásnap elője.

tanárszóló beszélgetés a hajdonoknak.

Langyos nyári eső futotta meg a vidéket; a drága maggal felt kalászkok hálátelve bölöngattak aranyfűtős fejekkel az eső után lengedező szellőben; a virágos himzetű rét minden levelén ott ragyogtak még az elvonult permetet átitó brilláns-csöppjei s a legszebb pompájukba öltözött mezei virágok kellemes illattal tölték be a meghűsített léget; — amott egy határdomb tetején parlagi sas tollászokodott s a fellegfátyol megöl kibúvó nap jótékony sugarainál szárított megázott tollait; itt a kis pacsirta

szállt föl a magasba s mesterkéletlen háladalát hangoztatott a mindenhatóhoz.

A portól megszabadult országuton vékony szerkezetű kis kocsi könnyű kerekerei peregnék; a korszikai két kisló gyors üggetéssel halad iramló lábaival továbbtovább; az apró pitykékel hintett vékony szálú sallangok játszi subogással röpülnek utánok. A gyeplő piros szattyánnal borított markolata gömbölyű kis kezek baljában nyugoszik, míg jobbjára finom fonatu ostor hajlékony nyelének ivar fogantyuját öleli körül; e kezeseképek puhaságát szél és meleg ellen zergeszín kesztyűpár védelmezi. — Ilka természetére buzavirágzsinú rövid dolmányka szorul, vékony piros szegélylyel s apró fényes gombokkal; nagyvirágu selyem öltönye bő redőkben habzik alá; világosbarna könnyű szalma-kalapján, a hasonló színben uszó toll enyelegve vegyül a fényes hajfűrtök közé; míg a lenge fátol, nem takarva most irigyen el a szabályos arcot, változatos hullámokban játszik a langyos szellővel. — Szébb így e nő nemzeties egyszerű öltözkézésében, százsorszebb, mintha Brüssel drága csipkéi egész halmazával özönlötte volna el párisi szabásu uszályos öltönyt.

Ilka maga sem látszott tudni, mikor indult el apró fogatán s miért volt uton egészen ismeretlen vidéken, egyedül, minden kísérő nélkül; az ut irányát s célját sem bírta s talán nem is akarta meghatározni, azért nyugodott a gyeplő kezében s a kéz ölében, minden kormányzás nélkül, gépiesen, öntudatlanul; a hajlós ostroma nem volt szükség, hogy kis lovat nógassa, röpültek azok az önválasztotta uton s ürnök rájuk bízta magát egészen. Ugy látszik, teljesen nyugodt volt s élvezettel szitta a balzsamos illatu léget, miáltal szemei a távolba vonult boros felhőt követék, melynek midőn sötét keblét egyegy átcsikázó villám kettérepeszté s arra a távolból tompa dörej következett, minden ily villámban egy reménysugárt sejtett s a döröjben égi szózatot vélt hallani. E dus élvezetben arca kigyult s az eddig ismeretlen vagy és remény között elmerengett.

Hosszas merengéséből egy sebes kanyarodásnál eszmélt föl, hol a lovak a kétfelé való utnak jobbra futó ágát látták jónak választani. Meglehető távolban sűrű facsoportozat kékel, melyből épületek körvonalai homálylottak; az uttól jobbra szép rónaság terült el, a jókarban tartott gazdaság csalhatlan jeleivel; míg balra a lankáság borította halmok mögött mindig magasbúlló hegyek emelkedtek erőlkoszoruzta vállakkal. A merengést mostan élénk éberség váltotta föl; Ilka szíve sebesebben dobogott egy belső sejtelen miatt, mintha jövőjére e vidék, e hely elhatározó befolyással lenne; — mindinkább növekedő érdeklődéssel szemlélte az előtte fölmerült s mellette elmaradozó tárgyakat; ott a legelősző ménes szélén pajzán csikók játszi száguldása, itt a szép fejős tehének tarka csordája s esengettyűk harmóniás zenéje, majd ismét a nemesített gnyapas nyáj, firtge bírányaival adott új meg új élvezetet, míg az egész jelenetet egy kis harang távolból megnevezte tisztá esengése valami tündérrege-szerítvé varázsolta.

A kis fogat talán saját, talán urnője belsőszónét is követve, lankadatlanul s egész biztossággal haladt az ismeretlen uton, mintha már százszor megfuttatta volna azt, s most egy árnys jegegyesor közé kanyarult fel, melynek egyes vonalban futó irányja csinos izlésű lak homlokzatát engedte megpillantani; a gyorsaság miatt azonban alig maradt idő távolról szemlére venni az épület alakját, kiterjedését, midőn már egy térs udvar köre tárult föl, középen tarka virágosznyeggel boritva s a fogat a lak csinos fölépészetét előtt megállapodott.

Beesíletes képtű csinos búrruhás eselőd ugrott elé, le akarván emelni kosójából az utonon érkezett vendéget, ez azonban könnyed szökésrel s szándokolt segítséget megelőzte.

„Uram eléje lovagolt nagyságnak, de bizonyosan más uton tetszett jöni s minthogy urammal nem találkoztam, azt hiszem rövid időn visszatérek ő is. Az időig a kastélyban, vagy a kertben akarja nagyságnak unalmát elűzni; határozatától függ; — nevem Tamás, — ha valamit parancsolni méltóztatik.”

„De talán a ház ura itthon van?”

„Házi urnő?” ismétlé Tamás esodálkozó tekintettel.

„Igen igen, a nagyságnak asszonya.”

„Ösokolom kezelt nagyságnak, engedelmet kérek, — hiszen — talán méltóztatik tudni, hogy az én uram — nőtlén.”

„Nőtlen?” — vizonzá Ilka gépiesen.

„Igenis, nőtlén; de hiszen épen nagyságnak.”

„Nőtlen!” ismétlé Ilka s különös vegyülete az érzésnek, indulatnak, a meglepetésnek futott át egy percz alatt szívében, elméjében, egész valójában. — „Nőtlen!” — ezt szerette ugyan, hogy így van, remélte, ohajtotta, hogy így legyen, sőt alkalmasint, — habár titokban is — nagybusan sohajtott volna föl, ha a házi nő utáni kérdésösökösére Tamás azt válaszolta volna, hogy igenis itthon van, méltóztatásék beszélgetni; de másrészt ismét aggasztotta, különösnek, természet- vagyis inkább társadalmi szokás-ellenesnek tűnt föl előtte, hogy ő fiatal leánylétére, egy úgy hitte még szintén fiatal nőtlén uri embert s mi több, egyedül, minden előzmény és helyes indok nélkül, saját lakában meglátogasson; e most már félig ténynyé vált dolog bibort vont arcára s egypár perczig habozva, határozatlanul állott a lépészet előtt; de miután — mint említők utrakelésének idejéről, czéljáról emaga is mégcsak homályos s elmosódott fogalommal sem bírt, — miután tündér-lovasokál jóformán tudtán s akaratán kívül röpítették épen e vidékre, épen e csinos izléssel épült lakhoz, s ha már uton van az ember, hacsak kifáradt levni pilhentése végett is valahol csak meg kell szállania; egy pár percz alatt leküzdé habozását, megezdálódá, kiforogtatá szívének, fejének kényes ellenvetéseit s magát mintegy rögtön elhatározva, mondá a még mindig bámuló Tamásnak, hogy egyelőre a szép kert meg szemlélésére akar kevés időt töltetni.

A következő perczben már a kert kanyargó ösvényein bo-lyongván, megkísérelte rendbeszedni gondolatát, melyeket hossz- szan utjában eszébe sem jutott sajátos helyzete meglehetősen zűlaltatá tón. — Tamás nem tudta megfogni a szép vendég járathaságát, sehogy sem tért fejébe, hogy az, kit ő oly gyakran hallott emlegettetni, kinek megérkezését előre tudta, kinek számára a szobák készen állanak, kinek az ő ura eléje is lovagolt.

— mégcsak annyit sem tudna uráról, hogy nőtlén, — nem tudja, vagy talán nem akarja mutatni, hogy épen ő maga az. Kit ura e szép kastélyban, e gyönyörű jószágban parancsoló urnővé tenni ohajt. Fejcsóválva nézett a szép vendég után, migcsak a kert ut kanyarodásánál a viruló bokrok mögött el nem tűnt; ekkor egy nagyot lélekzett, mi sohajtásnak is megjárta volna s az apró állatokat egy előkiáltott lovász által elvezettetvén, a kocsiiban maradt podgyászt szóltan vitte a kastély egyik teremébe.

Ilka magánosan járt-kelt a tisztán tartott kert tömkelegében; itt szép csoportokba álltetett díszvirágok, amott egyes ritka fajú fákkal s bokrokkal szegélyezett nyílt gyeptér, áthatíva gömbölyű kavicsaival loesgő eleven pataktól, mely helylyelközöl csinosan készült hidacsakokon volt átjárható, — távolabb egy szép tó, melyek tisztavízű tükreben az égen uszó fellegek csoportjait s a kert egyes részeit hű másolatban szemlélheté, — mind-mind jótékonyan hatottak kedélyére s mentől több időt töltött ezek körében, annál kevesebb elfoglaltság maradt szívében, annál ismerősebbnek tetszett előtte minden. A tó partján kikötött csónakon szinte kedve jött elvez hajókat; jódarabig játszott a feléje uszó hatyukkal, sajnálva, hogy számukra egy darabka kenyert hozni elfelejtett; majd ismét a fel-felbukkanó arany- s ezüst-halacsok virgoncságában gyönyörködött.

Jó darab idő telt el e mulatságban s most a közel levő pad felé irányá lépteit, mely virágzó tulipánfák bús árnyékában pihenésül kinálkozott; alig foglalt helyet a nyírfá fehér ágaiából ügyesen alkotott kényelmes padon, már az előtte álló asztal kerek kölapján aznap szedett s még mindig eleven virágfüzért akadtak meg szeméi, mely néhány a kölapba vésett betűt környeztet; a betűk megpillantásánál meglepetve, önkintelen lebben ki ajkain e név: „Ilka”; — egykissé elmerengett, szívében egy különös érzet foglalt helyet, mely, — maga sem tudta miért — azon vágyból, reményből, hogy e név talán az ő sajátja s azon előtte megfejtethen kis nyugtalanság — hogy ne mondjuk — feltékeny-ségből vegyült össze, hogy hátha e név egy más, a kastély, e kert ura előtt talán érdekel bírő nő jogos tulajdona lehet; ez édesen fájó érzésvegyület méginkább fokozódott, amint a suhogó fák egyikének sima derekán ugyanazon nevet pillantá meg; már ekkor a kinos bizonytalanság, hangos szivdobogásba tört ki. Hirtelen szökent föl alig elfoglalt helyéből, önkintelen heves mozdulattal ragadta föl az illatos virágfüzért, sietve hagyá el a kies helyet, mely keblének illy ellentétes nyugtalanságot okozott.

Szegény jó Tamás nem tudta mire vélni az izgultságot, melylyel a kigyult arca szép vendég — urának még mindeddig megemlékeztéről értesítve — magát a kastély szobáiba vezetetni kérte.

Csaknem kimerülten hanyatlott Ilka a legközelebbi pamlagra s idő telt, míg gondolatait rendbeszedve, a körülötte levő tárgyakat egymásután nyugodtabban szemlélre veheté. Nem a szobának elegans butorzata, mint inkább azon a legkisebb részlegig menő tapintatos gondosság ragadta esodálkozásra, midő az első áttekintésre belátható, hogy a szoba egyszerű csinnal bír, de a szépenm kényelmére szükséges minden kellékkel, fiatal hölgy számára volt berendezve; nem is említve a legnagyobb kényelemmel ajánkozó különféle faju és alakú ülőhelyeket, a legizleteseb csinnal kiállított szükséges és nemszükséges butordarabokat, már magok a szép szőrke márványkandalló párkányzataján mértő csoportokba rendezett ama becses apróságok, a pamlagok előtti asztalokon keresetlen rendtelenségben fekvő albumok, szépirodalmi jeleseb magyar művek elegendők valának, hogy a szoba urnője netalán előállható unalmát darab időre szüntűzzék. Az egyik ablak mellett nyitva levő remek zongora oly bágyerővel hutott Ilkára, hogy akaratlanul mellé állva, gyakorlott ujjai egypár könnyű futam után előbb ábrándos meglődésre, majd rohamos örömdalra ragantak a zengzengő hurokát; s a másik ablaknál csinos vöröasztralka mellett, gyönyörű fanyagvnyu himzötánja állott, melyhez finom fonatu kosárlakban nem hiányzott a szükséges kellék, a különféle színt s formájú gyöngyök, arany, ezüst, selyem, gnyapot s báronszyllak; — a falak egyrészt jeles festmények borították. Műdezek arra számítottak, hogy a nőnek, ki e szobát ottmúlássalval szerencsésíté, mindennemű kedvetelését kioldá, vessék; ha még hozzáadjuk, hogy az ablakok a kert legszebb részére nyitva, a buja lombzatai fák között épen ama gyönyörű tő kies vidékre engedélek kilátást, mindent elmondhatni, mi e kényelemre szánt szobát kellemessé s egészen lakályossá tette.

Égészen otthonosan érzé már magát Ilka s a szoba mintegy ismerősnek tűnő föl előtte, minden tartózkodás nélkül nyitott be egy mellék kettős szobácskába; — ide nem szabad öt követnünk, — ez a nők szentek-szentje, hova ök pilhenni térnek s honnan ök annyi hódító bájjal szoktak kilépni; Ilka is ha lehet — bájosabban hagyta ott kis idő mulva a pipereasztalt, hol uti öltönytét mással váltotta föl. Éva anyánktól öröklött kandiásg vette most lépteit a szoba másik ajtajához, mely tágas ebédőterembe nyílt. Két teríték öltött itt szemébe: — kik számára? — ezt kisérlé most találgatni: a házi ur nőtlén s mint Tamás mondá egyedül, épen Ilka elé lovagolt s így tudta, — de honnan tudhatta? — hogy ő megérkezik; de hátha, — az a név — az a másik Ilka, — e gondolatát be sem akará fejezni: a találgatás utójára is — az asztalon levő hideg sütemények s esemegék közül egy indult fánk s néhány különben is kedvelt olaszmagyoró józán elköltése közben — oda fejlődött ki, hogy a két teríték az ő s a házi ur számára tétetett föl. — Az ebédőlének időbarnított arca, ástökös ösképei fölött tartott futó szemle után, a tudniavagy az áttelenes s félgy nyitva levő ajtó felé vezető Ilka lépteit. Ha ez feljebb! — papa, kör; ... szivar, fegyver, ostor, kurt s kitudná mi minden nélkülözhetlen kellékével a mai kor művelt férfának; épen a pályanyertes teliverek falon függő képeit s a diadal aratottak magus származásu neveit vizsgálgató, midőn véletlenül a szoba háttérébe pillantván, meglepetve kiáltott föl s akaratlanul tett vissza egypár lépést; — egy nagy tikorbe vélt ott pillantani; melyből saját arca s egy fértő anklja tánt elő s csak midőn renegve hátranzett meggyőződött, hogy egyedül van, tért meg lassankint bátorsága; még mindig kis aggodalommal tekinté vissza az ijedelmet okozó tárgyra; — egy szögletben álló rajztábla volt az, vagyis inkább az ura támasz-

pessy Antal ur divatkoreskedésében s a hangverseny alkalmával a pénz-
tárnál.

Foltényi és Foltényinét a debreczeni színház köz-
kedvességben álló tagjait, kik a színházlátogató közönségnek már
oly sok kedves óra emléket vések be felkché, — mult szombaton tar-
tott jutalomjátékuk alkalmával, helybeli tisztelői díszes emlékekkel lep-
ték meg.

Városunk előbbelőkül közlben szini előadást terveznek —
a helybeli szűkölködők segélyezésére. Ha jól értesülnek az e czérra vá-
lasztott színművek egyike „A jól örzött lény” lenne. — Ha visz-
szagondolunk arra, hogy a pár évvel ezelőt rendezett műkedvelő szí-
ni előadások mily szép sikert arattak: lehetetlen örömmel s azon óhaj-
tásunkat ki nem fejezni, hogy e tervezést, mihamarabb a szerve-
zés kövesse. Debreczenben hazánk e második városában csak a k a r u t
kell — s bármily szép czél könnyen kivihető.

Ösi időkől szokásban volt városunkban, hogy — kivált na-
gyobb temetkezések alkalmával a gyászos házakat a koldusok egész se-
rege leptó meg. Nem vitatjuk ezuttal e szokás helytelenségét s csak azt
jegyezzük meg, hogy ha már eltűntek is a koldusoknak ily szomorú al-
kalmakkor történő csoportulása, legalább a városi rendőrségnek gon-
doskodnia kellene az oly botrányok ellenőrzéséről, minő közelebb
szécheányi utcában egy temetkezés alkalmával előidéztetett, amidőn több
koldus összekocczanván, tetleges bántalmazásokra is került a sor.

Hazánk főbb városában a czélesztéséről és olcsóságáról
oly előnyösnek bizonyult érczkoporsók használata már annyira el van
terjedve, hogy ha temetkezéssel találkozik az ember: meggyőződhetik,
hogy a bánatos gyászolók kedves halottjuknak érczkoporsóba zárt buli-
láját kísérik az örök nyugalomba. — Ha vesszük, hogy ez érczkoporsók
— díszítésre való tekintettel, aránylag nem drágábbak az enyészet-
nek oly hamar alvátve levő fakoporsóknál; nem csudálkozunk, ha általános
használata már nálunk is lassankint elfogadjatik. Legfőbb előnye e ko-
porsóknak szerintünk az, hogy e készítmények légmentesen elzárva le-
vén, az enyészetnek indult hulla higrozólgását gátolják ésig a végtsi-
teesség megadására összegyűléző részvevők egészségére veszélyeztetve
nincsen. — Ily érczkoporsók városunkban Tóth Sándor bádognál
láthatók, hol is minden nagyságban és díszítménnyel kaphatók s a meg-
rendelőik kívánataira érczbutó-feliratok is alkalmazhatók.

A helybeli zenede közvizsgálata a hó 11-én 12-én s 13-án
ment végbe. Első napon Emmert zongoratanár ur mutatá be tanítvá-
nyai előadását. E vizsgát illetőleg, ki kell emelnünk Emmert urnak ta-
nítás körüli ernyedetlen buzgalmit, kinek nagyobb eredményt előmutat-
nia — tekintve a tanulók feles számát — már alig lehetett volna. —
Másnap az énekfélék vizsgálatok, énektanár Gáspár
Igaz ur tanítása szerint, mely alkalommal örömmel győződhettek meg
a szakértők, hogy mind a — mind a leánytanulók közül számosan
vannak, kik a természettől szép tehetséggel áldottak meg s kikhez ola-
pos kiképzetésük után a legszebb reményeket lehet kötni. — A köz-
vizsgát a hegedűiskolánál végződött s a méltányosság elvéből
indulunk ki, ha azt mondjuk: „Finis coronat opus.” Cohn Adolf hege-
dütanár ur, — valóban a legeleveníbb bizonyosságát adá szakképzettségé,
ügyességének s tanításbeli tapintatának, amidőn kifejtett szorgalmának
várakozást felülmúló eredményt tanítványai, megvizsgáltatásukkor oly
fényesen tényleg igazolták. A hegedűtanuló 5 leánya közül leginkább
kintit Szabó Emma, ki a többi közt „Zampa nyitányát s a Cohn tr.
ur „Concert Étude” szerzeményét nagy precizitással s a hűven-
dékék közül a közfigyelmet leginkább magukra vonták: Küffer, Zelizy,
Balázs, Barcsay, Margitay, Diószegi, Bányai, Vecsey, Balogh, Vincze,
Fehérvári, Gacsó, Ferenczy, Tóth stb. Általában elmondhatni, hogy a
számos tanítvány közt alig lehet 8—10 oly gyermeket találni, kik gyön-
geknek nevezethetnek. Ennek folytán több érdekeltnek óhaját fejezzük
ki, midőn megelégedésük jeléül, Cohn tanár urnak szorgalma és fáradsá-
gáért elismerő köszönetet mondunk.

Közügyek.

A pesti jótékony nőegylet és a vidéki nőegyletek
által a m. évben, midőn hazánk tetemes része az uszály következtében
támadt inség és nyomor csapásai alatt roskadozni kezdett — több ol-
dalról értesült az ország közönsége arról, mikép hazánk hűlgyei magas-
tas hivatauk éretében egyletekbe csoportosultak, hogy közös erővel
cnyhítsék a súlyos szenvedést, mit a sors, hazánk legzordogabb vidékei-
nek szomorú sorsát lakóira mért: és a nyomor szegénység gyámoltatásá-
ra az inség enyhítése végett több városban és különféle tájakon jótékony
nőegyleteket keletkezteték.

Ezen alkalmában volt és most tén már megalakult nőegyletek, hogy
kikötött czéljukat annál biztosabban és minél nagyobb sikerrel elérhes-
sék, nagyobb részt a pesti jótékony nőegyletnek fordultak avégett, hogy
ez nekik működésének iránya és eljárásának módja felül utbaigazító fel-
világosításokat adjon.

A pesti jótékony nőegylet azon feladatlátásokat mindenkor a leg-
tanintébb készséggel teljesíté és 50 éves föltámasztást alatt szorokt tapasztal-
tatásának köztelendé mindig figyelmével volt arra: minő segély leggyón-
korintóbb a vidék viszonyait közt és értékelést mindig a szempont ve-
zérelő, szívdőlő örvendő, mikép tevénytégylet keletkezésé által a szor-
vedő emberiség keserő könyel megköveshethet.

Mint hogy a pesti nőegyletnek arról biztos tudomása van, hogy
hazánk több helyén jótékony nőegyletek jelenleg ismét alakulásban van-
nak, minthogy másrészt huzdítólag akar hatni azon vidékekre, hol még
eddig ily egyesületek nem léteznek: köteletségének tartja tehát, ezek
felvilágosítását szorvedő polgártársai gyámoltatásában követelt vezérel-
veit és azon módokat, melyek amaz elveket valóstították, a t. oz. közön-
ség előtt röviden kifejteni.

Az egylet működésében következő irányt követ:
Keresetforrást nyitni annak, ki még munkaképes, — munkaképes-
sé tenni azt, ki a sors csapásai által ideiglenesen munkaképtelenné lett,
— és

csak az önléltája nélkül munkaképtelenné vált szegényt folytonos
segélyezés és ápolás alá venni; ezek a főelvek.

Kivétel módjuk következkében pontosan úgy:
Az egylet a tért, melyre működését kitorjeszti, kerületekre osz-
tatta; mindegyik kerület élén két választmányi nő áll. Ezen választmá-
nyú nők a kerületben gyökorta vizsgálatokat tartanak s így a segélyre
szorultakat nemcsak személyesen meg, hanem házi viszonyai-
kat, sőt jellemüket, munkaszeretetüket és tevékenységük körét és minő-
ségét kilmerni törekvezzük.

Ezen tapasztalatok nyomán munkaképeseknek keresetforrást nyit
az egylet azáltal, hogy azokat, kiket becstelenség és munkaszerető embe-
reknek ismor, ajánlás és bizonyítványok adása által oly helyekre juttat,
ahol keresetet találhatnak. A betegeket pénzrel, orvosi segélly és gyógy-
szerekkel gyámoltja, hogy őket ismét erőllő segítve megóvja attól, mi-
szertint a betegség alatt kis vagyonekijukat elveszteszteni ne kénytelenít-
tessenek és a logszükségességekkel nélkülözve emiatt keresetképtelenné-
ké ne váljanak.

A folytonos segélyezés és ápolás alá azok vétetnek, kik vagy
gyógyíthatlan bajokban szenvednek, vagy kiket az élet ugkorra képtel-
telleneké tett arra, hogy saját kereményük által életüket fenntartsák.
Buzdítatta ezen eljárásban a közönség méltányló elismerésé és
tetleges segélyezése által s másrészt viszonzási akarván az ország külön-
böző részeiből befolyt segélyezéseket: az egylet saját költségén egy
szemhályog-gyógyintézetet állított és tart fen a műtétekre
alkalmas nyári hónapokban — és e gyógyintézetben az ország és kap-

csolt részeiből minden szürke hályogtól megvakult beteg ingyen felvé-
telt, élelmezést és gyógyítást nyer. — Ezen intézetben 1817-től
1833-ig és 1845-től 1862-ig összesen 716 vaknak adatott vissza lá-
tási érzéke; (fődalom! 1834-től 1844-ig az adatok elvésztek.)

A helybeli egyéb munkára nem képes nők számára pedig kö t ü-
intézetet tart fen, melyben 18—21 szegény nő egész éven át ke-
resetet talál.

E segélyezésekhz az anyagi erőt az egylet nemcsak saját vá-
lasztmányi nőnek készpénz-járulékaiból meríti, hanem a működés ma-
gasságát és terjedtségét méltányló közönség áldozat-álléréiből, to-
vábbá jótékony bálók, hangversenyek és sorajátékok jövedelmeiből, ru-
ha, élelmi szerek, lúzia stb. hasonlóban nyert ajándékokból.

Hogy minő eredményt lehessen ily — magukban problematícu-
soknak látszó — segélygyűjtések által elérni, szolgáljon huzdító pél-
dúal a következő kimutatás:

1857-ben egyremásra 239 szegény 10732 frttal
1858 " " " 150 " 15907 "
1859 " " " 267 " 12935 "
1860 " " " 267 " 13932 "
1861 " " " 240 " 13018 "
1862 " " " 246 " 14939 "

segélyeztettek, ezenkívül kiosztott ezen évcycus folytában 208 öl tü-
zifa, 67 mázas liszt, 14 mérő hüvelyes vetemény és több száz díltzet
ruha, tetemes mennyiségű kőszén, orvosság stb.

Vidéken a pénzsegélyek ily nagymérvűek nem lehetvén, azok bő-
ven kárpótoltatának gabna, liszt és egyéb élelmi szerekben szekezhető
és kiosztandó segély által.

A szükség vidéken, a nagyobb városokat kivéve, sem oly termé-
szetű, sem egyes különös csapásokat, minő a mult évi volt, kivéve, oly
nagymérvű nem szokott lenni, mint Pesten; a vidéki nőegyletek egyes
járásokra terjeszkedhetének és minden faluban lehetnének egyes műkö-
dő tagjai és pedig a nép köréből is; gondjuk kiterjeszkednék szegény gyer-
meket iskoláztatására, betegok orvosi ápolására és a betegség alatt
élelmezésére, házi szegények felszolgítására, télen élelmi czikkekből köl-
csön-segély nyújtására stb.

Nyaranta a nőegyletek egyesektől gabna és élelmi szerekben nyert
készleteiket takarékmagtárakba helyezték el, melyek lassankint meglé-
vén, a felesleg tökéstítetnek mint készpénz; míg súlyosabb években a
készlet az inség enyhítésére fordíthatatnak.

Ez uton végtelen jótétek kuforrásai lehetnének a vidéki nő-
egyletek.

Busbaoh Péter,
a pesti jót. nőegylet titkára.

* A magyar országos iparegylet f. hó 14-kén
tartá alakító közgyűlést b. Eötvös József elnöklele alatt és
Feszláros Antalcs, mint országfejedelmi biztos ur jelenlé-
tében. A megnyitó-beszédben az elnök báró kifejté azon okokat,
melyek hazánkban, tulnyomólag földmívelői jelleme daczára, az
ipar fejlődését szükségessé teszik. Tetszéssel fogadott beszéde
után a tollvivő Galgóczy Károly ur felolvasá az alapszabály-
zati tervet, hogy a gyűlés által netalan szükségessének talált mó-
dosítások megtétehessenek. A második czikk, mely az egylet
által kiadandó ipari szaklapról szól, mindjárt oda m. oszítottatott,
hogy nemcsak szaklap, hanem az ipar emelésére czélzó „munkák”
is befoglaltassanak. A 20-ik §, melyszerint a képviselő-bizott-
mány üléseiben jogörvények határozat hozatalára legalább 11 tag
jelenléte szükséges, Tóth Lőrincz indítványára ezek száma 9-re
szállítottatott. Epen így Csengeri javaslatára az igazgatósági
ülésekben szükséges tagok száma 3-ról 2-re reducáltatott. Vé-
gül Rottenbiller Lipót ur indítványozá az ekép módosított
alapszabályi tervezetnek kinyomtatását és az iparosokhoz aláírás
végteli megküldését. Továbbá az elnök ur ígérté, hogy a ha-
tóságnal megeleendi a szükséges lépéseket a vállalat életbelép-
tetésének mielőbbi eszközzésére s a jelenvottaknak megköszönte
résztvétüket, mire a gyűlés szétoszlott.

Gróf Károlyi Györgynő szül. gróf Zichy Karolina,
Gentfen s Helvétia más városában 12,000 frankot gyűjtött a
magyarországi inségeseknek.

Rozsnyón 24 nő vállalkozott az inségesek számára
kérogetni. Kivevön három tisztességes házat, mindenütt szíve-
sen látták őket; még ott is, hol az aláirt összegzet kölcsönözni
kellett. A gyűjtés eredménye 340 frt és 1 arany.

Az alföldi szűkölködők részére magánadakozásokból,
melyek hatóságai kézből jutottak, hivatalos kimutatás szerint ed-
dig 520,020 frt 44 1/2 kr., 110 darab arany, 100 frt 55 kr ezüst-
ben, 1327 frt 70 kr takarékpénztári könyvecskékből 4 db. husz-
frankos, 1 db. ötfrankos arany, 5 font sterling, 24 frt 21 kr. olasz
és 7 lat régpénz gyűlt be. Rbből eddig a hatóságok összesen
477,848 frt 79 krt és 100 db. aranyat osztottak ki.

Gilász Jánosud az Iglón tartott népnéppet alkalmával 25
általa felkért díszes magyar öltözöt szép hajadonnal, szalag-
jelvények kiosztása által huzdítá a megjelont számos közönséget
adakozásra, mely jelvények árát a szűkölködők javára 200
frt folyt be. Hradeczy Antalné Szepes-Olaszban táncvizigalmat
rendezett, melynek költségeit sajátjából fodezvé, az 54 frtot
minden levonás nélkül telto a haza oltárára. Satriko Paulin k. a.
pedig kézimunkája kiorsolása által 50 frt 75 krt gyűjtött Iglón,
azt azon föltételekkel küldte a megöllyző-bizottághoz, hogy szo-
gény hazánk fölött valahára szebb napok derüljenek!

Hencs Antal győri építész a képművészetek társulatának szak-
lapjának első félévi folyamára 300 frtot ajánlott föl, melyot mindjárt az
első hóban lefizetni ígér. Azonkívül tehetsége szerinti dolgozatokat is
ajánlott minden díj nélkül.

Az alföldi vasut-munkálatoknál jelenleg 7000 ember foglal-
kozik.

Pesty Frigyes Magyarország teljes helyszótárát szándékban
kiadni, az egyben a m. kir. helytörténetésches, valamint az erdélyi kö-
kormányzatokhoz folyamodott, hogy a hatóságok, a vállalatok által össze-
gyűjtésében, támogatására utasítsassanak. Mindkettő hatóság intézkedett
e folyamodó érdekében.

Hivatalos kimutatás szerint az idő kinyitlával a közmunkál-
atoknál foglalkozó inséges munkások száma febr. 6-tól 13-ig 41,508.

A magyar földhitelintézethez, működésének megkezdése
óta, mely a mult évi nagy gazdasági válsággal egyidőre esik,
égyrészt épen e rendkívüli körülmények miatt, oly nagy szám-
ú érkezték be kölcsönkérvények s oly nagy mennyiségre men-
nek az azokban kért összegek, hogy e kérvények tárgyalása és
elintézés s az ezen összegek orejég kibocsátandó értékpapi-
rok értékesítése, legjobb esotben is legalább egy, de valószínű-
leg két évig igénybe veszi az intézet tevékenységét. E kör-
ülmény folytán, magoknak az ezental netalan folyamodni kívánó
földbirtokosoknak érdekében, köteleességének tartja az igazgí-
tóság közhírré tenni, hogy ez időszertint csak olyan újabb kér-
vények bonyultását tanácsolhatja, melyeknek tárgyalását foly-
modók a fenebb érintett ideig olvárti képezek. Azozutáni bead-
ványok közül egyoldalú az urbeli és volo rekortárgyak és köte-
lezettség megváltása konvittólet illatú kérvények azok, mely-
lyek ez időközben soronkívül is tárgyalandók lesznek.

Kelt a magyar földhitelintézetnek Pesten 1864. évi márc-
zius 14 én tartott igazgatósági-üléséből.

Gr. Dessowffy Emil, Csengery Antal,
elnök. titoknok.

Nagy-Szombat előljárósága gyűjtést rendez az alföldiek számára. Ezenkívül a hűlgyek sorajátékokat csinálnak, mely-
ből 1000—1200 frt jövedelmet remélnék. Hasonlókép az izra-
eliták is rendeznek gyűjtést; a tanulóifjúság pedig műver-
senyt ad.

A galaczi vasut ügyét illetőleg, a kormány megadta Sa-
lamanka és Delaham uraknak a galaczi vasut építésére s annak a
galiczi határig leendő folytatására az engedélyt. Az állam
7%-os kamatbiztosítást hagyott jóvá.

Vidék.

Szegeden „gyermek-hangverseny” tartatott, mi
az ottani szűkölködőknek 162 frt 70 krt. jövedelmezett.

Kuszentmiklóson Gátos Pálné asszony, nevenapját ekép
ünnepele meg, hogy asztalához 12 szűkölködőt ültetett vendégül.

† Esemlyéni közbirtokos Nagy Gábor, ur tudó és ügyvel-
gyuladásban 9-kén jobb létre szenderült, szeretett családjának nagy ves-
teségére s számos birtokos társai s barátai mély fájdalomra. Béke por-
raira!

A pesti bazar ezer forintot kelt a csókjának csattanása Ba-
ranyamegye Várkony községébe is elhatott. Ugyanis a nyolczadfél-
száz lélekű álló kis község ez évi febr. 21-kén a helybeli felkész-
telt az inségesek javára újabb adakozásra szólítatván föl, a falu legzebb
menyecskeje vállalkozott az adományok beszedésére, igérvén minden
személyválogatás nélkül egyegy tüzes csattanós csókot, még pedig ha-
tározott díj nélkül. A derék vállalkozó nő ily módon az ezévek számá-
ra 14 ujforintot gyűjtött a csók szomjavoktól be.

Szeged város területén rögtönitől bírósági eljárás hirdette-
tet ki.

Egerben a fogyasztási adó bérlői ellen, mint a „Műtrá”-ban
olvassuk, oly nagy az ingerültség, hogy hivataluk ablakait majdnem na-
ponkint beverik s falragasok is jelentek meg, melyek a bérlők és szol-
gáik ellen a legerősebb tetlegességre hívják föl a közönséget. A bérlők
pesti szidók — és harman vannak.

Nagyvárad, 1864, március 15.

Azon városok sorában, melyek lelkesülten versenyeznek
a testvéreinket sújtott csapások nagyságát lehetőleg enyíteni —
fényes hely illeti Nagyváradot.

Városunk és vidékünk köztönsége, különösen pedig áldott
hűlgyeink vetélkedve buzgólkodnak, hogy a szűkölködők se-
gélyezésére végti időnkint megpindített és felkarolt eszmék, min-
den mód és eszköz felhasználásával valóstíassanak; áldás-
teljes eredményüvé válhassanak.

Egyik bizonyítéka állításomnak, a helybeli segélyszbizott-
mány által rendezett és az alföldiek javára legnap este végbem-
ent műkedvelő-hangverseny. A terem szufoltság meg-
telt és sokoldalról igénybe vett közönségünk kiapadható rész-
véte, ez alkalommal ismét négy száz és úchány forinttal
járult az emberiség szent ügyéhez.

Magáról a hangversenyről szólva: levelezői tisztemet tel-
jesítem, midőn a közönség általános megelégedését és a helyen-
kint kiúrt zajos tetszésnyilatkozatokat regisztrálok. Egyes mű-
kedvelők, szünni nem akaró tapsvihar és ólének felkiáltások kö-
zött hivattak ki újra meg újra.

Nem lesz talán e lapok t. olvasói előtt sem érdeke nélküli,
ha felemlitem, hogy az est művészi gyözelmeinek babérajain méltán
osztoztak: t. Sánta Lászlóné asszony, érzelemtelis zongor-
rajátéka — (Rubinstein 1—3 triójában és Ascher Favorite áh-
rándja); — Markovics Jozefa k. a. szép és correct szavalata —
(Vörösmarty dicső Hymnusa); — Szacsavay Berta k. a. átgon-
dolt, mély érzelmi, zengzetteljes szép éneke — (Magánydal
„Ördög Robertből”-ből); — Kirch Róza k. a. ügyes és hatá-
sos zongorajátéka által; — (Filsch: világharangja); — to-
vábbá Mezey Lajos urnak gyönyörű éneke („Százaz égön vad
gerlicze turbókol” és Schubert: „Rómkirály”) valamint Nagy
Ödön urnak szabatos, fesztelen, minden negyétől és alpathostól
ment tiszta szavalata. (Gondolatok a béke-congressus fölél,
Arany Jánosról); szintgy többzöri zajos kihívások és lemetel-
tetések által jutalmaztatott. A műsorozatot a Rákóczy-i üdül-
tő zárta be, zongorán hat kézzel; itt Sánta Lászlóné asszony-
ság mellett Mezey Róza k. a. koll különösen dicséretleg ki-
emelőlnem. A többi műkedvelői is köztönségteljes dicsérettel érdemel.

Eszmelánczolatnal fogva felemlitem, hogy a nagyváradí jo-
gászok által ugyancsak a fentebbi czérra kiadandó és a jövő
napban megjelenendő „Várad” című segélykönyvre a két test-
vérháza minden vidékéről folytak be előfizetési pénsek. Az ed-
dig beérkezett összeg meghaladja az 1500 frtot o. d. l. s még na-
ponkint érkeznek kitádeményok.

Igy tehát kár volt egyik pesti lap újdondásának azon
meggyőzést tenni: „midőnt nem rendeznek a nagyváradí lo-
kál jogászok inkább egy hály vagy más chex hasonló írt?”
Kár volt mondom, azon érdemes újdondás urnak azon busulni,
vajjon a váradí jogászok olgett fognak-e az ideí farsangon tá-
ncolni, az ő bátoritássa nélkül? —

Szóltam a kökölyshűlére, munkálkodásra kell időnk-
ben az ifjúságot huzdítani az előbbi ügyle vádrában fokozni.
r. l.

Irodalom.

A debreczeni ref. egyház lelkipásztora s a magy. tudományos
akademia levelező tagja ut. Róvics Imre ur „Kálvin életéje s a
kálvinizmus” című munkáját böcsöt sajtó alá, emléket a nagy re-
formátor halála évenek háromszádasra fordulatára. — Csaláttól ma-
gnyobb részben Kálvin életé és működésének folyamát rajzolja tuzelven,
s források s a réglbb és újabb irodalomra való tekintettel; amellet elő-
adandja mintegy szükséges kiegészítő részül a kálvinizmusnak
nemcsak a legfőbb hitani pontokra, hanem az egyházi szertartásokra,
egyházalkalmazásra és az államéletre vonatkozólag is. — A jóles mű már
sajtó alá vett, s számos kiállításról a Jöhír debreczeni városi nyom-
da kezkesedik. A mű terjedelme mintegy 20 25 iv lész s ára 3 o. é.
frttal magasabb nem leendő. Megrendelhető e könyv előre a látrás ut-
ján, a mű átvételével történendő fizetés mellett. A kibocsátott aldirási
ívek f. évi april 15-ig utór szerző Róvics Imre urhoz, akár Osterlamn
postakönyvkereskedésébe kértetnek beküldetni. Aldirásokat e műre, szer-
kesztőségünk is örömmel elfogad s készséggel juttatja el illető helyére.

Az „Ország társ” című képes lap új előfizetési köhívása
is szétküldetett. Nem lehet előlege ajánlanunk e mind irodalmi, mind mű-
vészetit tekintethen oly kitáló lapot, mely bekötötve, mint becsos olvas-
mány, bármely válogatott tartalmú könyvtárban is méltó helyet foglalhat.
Hír szerint b. Eötvös József és Trófort Ágost nem-
zetgazdasági hetilap kiadhatóságát folyamodni. Szerkesztőül Keleti Ká-
roly van fölterjesztve.

A „Színházi Látvány” — mint szerkesztője Szorda-
helyi Kálmán jelenti — a nemzeti színház igazgatóság jóvá hó
előfizetői fogva nem kívánja többé folytatni, mindőlyg e. márc
f. hó 18-kén megszűntek, s azok, kik előfizetési illatúak, a h-
szna nem ohajjták, a „Fővárosi lapokkal” fognak kárpótlan

— A „Tájékoztató”, mely Gyürky Antal szerkesztése mellett újjá-
vel indult meg, már bevégezte pályáját.

Színház.

(B. I.) Márcz. 11-én. Láng Paulina k. a. végjátékai: „Borgia Lucretia.” A vendégművésznő kedves alt hangja ma is szép számmal egybegyűjté a közönséget. Néhol a zenekar ingadozott, mi, a szereplőket is nem kis zavarba kezdte hozni.

Márcz. 12-én Foltényi és Foltényiné jutalmul a színpadon először: „A menekült lengyel nő.” színdarab 3 szakaszban. Magyar színre alkalmazta Kiss István. A színház zsufova volt; s a várakozást csakugyan kielégíté az előadás.

Márcz. 13-án. „Orpheus a pokolban.” Látványos vig operette 4 szakaszban. Irtá Cremieux, ford. Havi. zenéje Offenbachtól. Közönség ma igen gyér volt.

(Y.) Márcz. 14-én „Mártha.” dalszínű 4 felv. — Dalnok Róza (Lady Harriet Durham); Láng Paulina (Nancy Mezey (Plumkest) érdemeit tapsok artattak az alkalmat. Közreműködött még ugyaneznap bizonyos Békehegyi György ur is (Lionel szerepében), ki a színpad homlokzatán nagybetűkkel, mint a frankfurti színház tenoristája volt bemutatva, bárha ő maga önként bevallá, hogy a nevezett város színpadán soha fel nem lépett, sőt összesen véve dalműben csupán 5-ször szerepelt, mit ha nem mondott volna is, gyaníthatók iskolázatlan éneke eseten játéka s a lámpalázról, mely rajta nagyon is észrevehető volt. Ha az igazgató ur jónak látta ily módon közönséget gyűjteni, czélját érte, mert a színház teledés tele volt; csak hogy jóakarólag figyelmeztetünk kell Reszler urat, hogy ily fogásoknak a jövőre nézve a legkárosabb visszahatása szokott lenni s ezental ovakodják a benne vetett bizalom s hitel kockáztatásától.

Márcz. 15-én. „Villám Bandi” eredeti népszínű 3 szakaszban; irtá Erdélyi József. E színű, mely T. a. más s y József jutalomjátékát képezé, következtelen és sok helyen a valószínűség határain túlszágó cselekvényei dacára is, eleve sége folytán, derült kedélyben tartá a kis számban képviselt közönséget. Villám Bandi (Tamásy) helyre egy juhászlegény volt; Szamos F. (Zöldy) szintén méltó gazdája vala előbbinek; Sűgár M. (Szentkúti) a magyar földmivelők valódi példányképe. — Kata (Timárné) játéka, szintén elismerést érdemel s általában a többi közreműködő összehangzó játéka az előadást a legszebb sikerre vezette.

Márcz. 16-án. „Egy szegény ifjú története.” 5 felvonásos színű; irtá Feuillet Octave, fordították Feleki és Hegedűs. Ezen — színpadunkra először került művet a közönség kiváló tetszéssel fogadta s nem ok nélkül, mert a mű becsét, érdekes — a figyelmet oly igen megragadó jelenetein kívül a különböző jellemek hű esztelése is nagy mérvben emeli. Felette kár, hogy gyakran oly jeleneteket, hol a figyelem leginkább igénybe veteit, majd gyermekesítés, majd egyegy ölel vakantása rontá le az illúsiót. Igen helyén vala, a rend fontartására rendelt örök arra is kellő ügyeletté lennének, hogy ily botrányok elő ne fordulhassanak. Az előadás különben egy vala a legsikerültebbek közül. Ki kell itt emelnünk Rónayné, kinek sinomul átgondolt s érzésteljes játéka a köztársaság élénk zaja több ízben kísérelte. Fehérváryné (Laroquenc) a széles jászú urnok példány vala. Zöldy „Laroque”-ja művészi tökélyvel volt adva s ez eleven bizonyosságul szolgálta arra, hogy tehetséges színész a rövidebb s jelentéktelenebb szerepek is érleket, jelentőséget képes kölcsönözni, ha savit-borsát kellőleg megadja. Jánosy (Odiot) sok érzéssel játszott, szerepét kellően átérté s csak némely helyen színezett kissé erősen. Ligeti (Laubopin) Szentkúti (Alain) jók voltak. Előbbire nézve csak azon szurdny észrételté teszszük, hogy a szót kissé vontatottan bocsátgató ajkai közül, mitől ovakodniuk kell; mert az, előadása érdekességéből sokat levon. Foltényi (Bévalan) szintén helyén volt. A kis Rónay Mariról (Krisztina) most is dicsegetéll kell emlékeznünk, kinek megnyoró előadása ajra tapsokat idézett elő. Általában mind-mik közreműködő, tehetségszerint igyekezett, hogy az előadást érdekesítse. Telt színház.

(B. I.) Márcz. 17-én. Láng Paulina k. a. utolsó fellépésével s jutalmára „Opera egyveleg.” Az idő kedvezően volt, annál fogva kevés közönség is, mifóltai a vendégművésznő némi aprehenzióját létezett kifejezni azáltal, hogy a másorozott három tételt jónak látta mellőzni; mi egyébkint rendén alig volt. Egyébiránt megemlítendőnek válik a t. kisasszony művészi könnyed játéka a zongorán, mi Vilners „Tünde tünce” ol-játékszával fényesen tanúsítá; ugyancsak a legnagyobb dicsőréttel kell szólnunk Dalnok Róza kisasszonyról, ki „Órdög Róber” dalmű 4-ik felvonásában mint Isabella, a legnagyobb lelkesedésbe hozta a közönséget.

Napraforgó-termelés.

Mily érdekes hasámban — különösen a homok-birtokon, hol a repose ritkán sikerül — a napraforgó-termelés, azt több éven át tett s figyelemmel kísért tapasztalásom után van szerencsém a tisztelt földmivelő közönséggel tudatni. Hasámban a napraforgó-plánta csak keveset ezúttal került virágnak tekintett; közelebb időben azonban a melegebb éghajlat alatti ó hitu lakosok a birtja használatú zsirózás végett a tengoriföldök szeleln és soronkénti tenyésztették, de oly figyelem nélkül s közönyösséggel, hogy a földet mivelő szegény földész a földbirtokostól felébe vagy harmadára kapott tengoriföldről a termést bedézsmálta, a földbirtokos a néhány soron termelt napraforgót figyelembe sem vette; pedig ily sor napraforgó 3, sokszor 4 köböt magot is adott.

Több évi figyelmem után tengoriföldemet oly móddal adtam ki, hogy azokon minden 20 öl szélességű távolságban egy sor napraforgó természetessék, minok következtében minden 1200 öl földről két-két köböt kihúzhattam vagy kicsépeit olaj magot kaptam, mi tengoriföldöm után 3-400 köböt magot tett. — Az ily felosmunka-kezeléssel mind-mellet még kielőgítve nem voltam; mert azt tapasztaltam, hogy aki, jőkorabb vetette be földjét, az sokkal jobb és kifejlettebb magot adott, mint aki későbbben vetett, mi a legalaposabban kitaníték onnan, hogy a jőkorai vetéstől került 90 font súlyú köböl mag 18 sőt 20 font olajat adott, a későn vetettől való 75 font súlyú pedig, csak allig 8-8 font olajat — Ennek tapasztalásom engem kísérőre ösztönzött s tengoriföldömnek felül — 200 holdat 1200 ölvel vőve — majorsági örömmel megszántattam, jőzsofnapkor kezdve a bovaldót s. győrgynapra be is végeztem, midőn aztán a kapáláshoz — de csak kézi kapával — kezdtem s ez első kapálás bevegésével a másodikhoz — feltöltéssel — fogattam s az egész munka június 20-kára be lőn végezve s így állottak napraforgóm nappal a nagy szárazság dacára lekonyulva ugyan, de a reggeli és esteli órákban a legszebb éleveségben és színtelen virágzásban, július elejétől egész sz. nithálynapig virágo-

kat el nem hullatva s ekkor a kifejlett maggal telt bugájukat — fejüket — meghajlva tarták, mintha egyenkint köszönni látszának gazdájuk ápolását s fáradságát.

Az első vetés plántái már augusztus közepén tökéletesen kifejlettek s én a pesti kertészeti egylet jőzseftéren levő csarnokába augusztus 26-án egy példányt mulatónak átadtam. Szeptember elején megkezdtem a napraforgó-aratást s a száraz időben folytattam egész november közepéig, semmi más által sem hátráltatva, mint a ritkán történt esőzés által. Három helyen tételtem földemen próbát; egy hold legsoványabb homokföldről kaptam 8, a kövőbb homokföldről 14, a jó agyaggal vegyült feketé homok aljas-földről 23 tetős köböl napraforgó-magot s az egész 200 hold földről került 2076 köböt épületeim padlásaira 20-12 vastagságra rakattam s naponta kéthétig forgattalra, később csak harmadnapban egyszer s december közepére már annyira kiszáradt, hogy olaj-gyártásra is használható lett.

Az egész természetmennyre fordított költségeim következőkből állottak:

200 hold földnek jővedelme, ha haszonbérbe adtam volna pr. 6 f. 1200. — 200 eke napszám holdankint pr. f. 60 320. — 20 köböl napraforgó-mag, mit elvettem pr. f. 3. 20. 64. — 10 gyalog-napszám a mag-elszórásnál pr. f. 40. 4. — 200 hold földnek beboronálása (30 igavonó napszám) pr. f. 60. 48. — 1500 gyalog-napszám kétszeri kapálásra pr. f. 30. 450. — 2560 gyalog-napszám, — kibugázás, leszedés, padra hordás s forgatás pr. f. 30. 768. — 1 felügyelő-gazdának 8 havi fizetése pr. f. 160. — összesen 3014 frt.

Az elütemelhető haszon pedig: 3076 köböl napraforgó-mag az olaj mostani olcsó ára mellett is megér köbönként 2 f. 20. 9843. 20 kr. A napraforgó levelei 28 ökrnek, 24 fejős tehének és 20 lőnek két hónapig zöld takarmányt adott s hacsak 10 krba veszem is egynek napontai tartását, 60 napra pr. 7 f. 20. 432. — 400 szekér száraz kőrt tüzelésre használva, csak 2 frtjával 800. — tehát 11,075 ft. 20 kr. ebből a fentebbi kiadásokat levonva 3014. — marad tiszta haszon 8061 ft. 20 kr.

Mi lehet hát a homokbirtokon jővedelmesebb, mint a napraforgó-tenyésztés? hol a gabona-termesztésen kívül más pénzforrás nincsen. Ott hol 5 köböl gabona megterem: napraforgó 10 köböl terem meg bizonyosan, ha több nem, s míg a gabona 3 frtjával sem adható mindig el: a napraforgó-mag ezen áron, sőt hol olajgyárak léteznek 4 frtjával is elkel. En biztosítom a szomszédságomban lakó t. gazdákat, olajgyáramnál tett kísérleteim után, hogy jővedelmére t. i. az ideit természet — egy köböl — olajgyáramhoz szállított, jőkori vetésből termelt százaz és tisztán kiszélt napraforgómagért 4 osztrák forintot adok.

A nemrég fölfedezett petroleum, mindamellott hogy igen olcsón megszerezhető: a napraforgó-olajjal soha nem versenyezhet, mert a petroleum csak lámpába s égetésre való s kiálhatatlan nehéz és rossz szagú; a napraforgó-olaj pedig nemcsak lámpába való s minden rossz szagtól ment, hanem tisztán készíthető enni is igen jó s a mostani idő még oly népet és embereket is kedvelőjeül nyert, kik az olaj élvezetétől eddig undorodtak s most kenyéretől olajjal, — szalonos piritos helyett — édesden megeszik s miután a szokás uralkodik minden népen s egyénekben, ha a megszokás hasznos is: bizonyos, hogy rövid időben igen nagy mérvben fog az fogyasztatni hazánk azon lakosainál is, kik azt eddig nem használták eledelül; miáltal, olcsóbb lévén az ilyen olaj a disznózsírul, a nagyobb mértékbeli fogyasztás s a napraforgó-tenyésztés által sokaknak új pénzforrás is nyílik s az olajat sem kénytelenítetünk olcsó árért csupán a külföldnek eladni, a tisztított s emváltó olajat pedig messziről vagy ópen külföldről drága pénzen vásárolni.

En képes és szerencsés vagyok kimutatni, hogy párhavi olajgyártásom ideje alatt mennyire vittem a napraforgó-olajgyártást. A hanyagon készített olajnak a debreczeni kereskedő urak 19 forintjával veszik mázsáját, a gyáramból kikerült, figyelemmel készítettnek mázsáját 23 forinttal örömezt megfizetik.

Az ideit olajgyártásul már annyit tapasztaltam, hogy egy köböl napraforgóért 16 font olajat használnak adhatok, jővőre pedig, ha a t. gazdálkodó közönség tanácsomat elfogadja s hogy jól és tökéletesen kifejlett magot adhasson gyáramnak, a magot jőkori elvetelt: 20 font olajat adhatok egy köböl tiszta napraforgómagért.

Eddigi kísérleteim után ezen növény fontosságáról meggyőződtem, különösen Szabolcs, Bihar és Szathmár megyék t. gazdák közönségének vélek tapasztalataim közlése által jó szolgálattal tenni.

Zichermann Ignác,
asszonyrészi pusztabirtokos, Szabolcsmegyében.

Délelti csemegék.

Saladin és Richard.

Majd két évig ostromolta már Jeruzsálemet oroszlánszivi Richard Anglia királyi, víszta akarván azt szerezni a hitetlenektől, de Saladin vezérelt oltalmazt azt; végre mindkét vitéz fejdelem békére volt hajlandó; 1192-ben jött létre a fegyverszünet, mely a Richard által bevett városokat a keresztények birtokában hagyta, a szent sírhoz való zárandokolást megengedte. — Saladin azt kívánta, hogy ezen három év, három hó, három hét és három napig érvényes fegyvernagyví szerződésre Richard esküdjék meg; Richard azonban egész büszkeséggel válaszolá, miszerint „egy király adott szava szent, mikint az eskü” s ennek erősítésére jobbát nyújtá s szultánnak; Saladin becsültvén e büszkeséget, elfogadta a király jobbát, miközben Richard nem állhatá meg kinyilatkoztatni, hogy a fegyvernagyvái idő elteltevel visszázó s a szentföld elfoglalását bevégezend; Saladin válasza így hangzott: „Isten a bizonyágom, hogy ha a változó szerencse megfosztana koronámtól, legörömbösebb látnám azt a királyi fején; annyira csodálom vitézségét, hogy nyíltan bevállaltom.” Szavait a legnemesebb vendégszeretet követé, melylyel a királyt s kíséretét elárasztá.

Agnes Dei.

Habsburg Rudolf grófnak második neje, Burgundi Otto gróf leánya Agnes, szép fiatal asszony volt; egykor panaszlá férjének, hogy amint a templomnál kocsiából kiszállott, a püspök megcsókolta. Rudolf megízé a püspöknek, hogy csak az Agnus Dei-t csókolgassa s hagyja az ő Agnosét csókolatlanul.

K.

Egyveleg.

— Egy bécsi lap szerint, egy ottani fényképező felledezte, mikép lehet az ember bőrére fényképezni s azon, a képeket állandósítani. Erre

legalkalmasabbnak tartja a megkopaszodott fénylő fejbőrt, melyre a művész, arcképeket sőt a legdusabb hajképet úgy oda terenti, hogy lemosni soha nem lehet. Általilag már több kopasz öreg ur igénybe vévé e találmányt s oly pompás haját fényképezetett fejbőrére, hogy mindenki megcsodálta.

— A „bazár-Album”-ra előzetési felhívás van kibocsátva. E felhívás szerint a díszesen kiállított album áruszó forgóúj hálgyek arcképet tartalmazza. kik a pesti inség-bazár áruszó voltak. Az album, melynek czimlapján Jókai Mórnak alkalomszerű költeménye olvasható, — körülbelül 25 fényképet tartalmaz, melyeknek mindenike, az illetők sajátkezu névalírásával látatott el. Előzetési ára Pesten 13, vidékre postán küldve 14 frt. A tiszta jővedelem az alföldi szükölköddök javára fordítatik. Előzetéseket elfogad Pesten: Damjanichné (egyetem-utca 1-5 sz.) b. Rudnyánszkyne (mádrotze 11. sz.) Brauné sz. Szentiványi (üllői ut 10 sz.) továbbá Kugler Adolf és Laufer testvérek könyvekereskedése.

— A P. H. szerint Oppenheim Mór gazdag londoni polgár, végrendeletileg 1000 font sterlinget hagyományozott „Kosuth Lajos magyarország egykori kormányzójának, mint ildomossága, ügyessége és hazaszerete iránti csodálata szerény kifejezéséül.”

— Bukarest mellett egy munkésember ásás közben a XVI-dik századból 120 darab régi magyar pénzt talált egy edénybe rejtve.

— Langiewitz tábornok szabadon bocsátatása a Bécsben megjelent „Postemp” lengyel lap szerint csak attól föltételezték, hogy az exdicator becsületszavát adja, mikép a fölkelők jelen háborújában Oroszország ellen nem fog részt venni. Az austriai kormány e föltételről mind Langiewiczet, mind a schweiczi bundot, mely érte közbenjárt, értesítette.

— Manteuffel báró kolditzi földbirtokos a „Leipzig”-ban figyelmezteti a gazdákat, miszerint ezen év, cserebogár kikelési év. A cserebogár lárvái ugyanis négy évet szükségnek tökéletes kifejledésükre, mire azután tavaszkor fölfelé turnak s aprilis, május havában röptüket megkezdik. Jóllehet évenként lehet cserebogarakat látni, mégis azt tapasztalták a gazdák, hogy legnagyobb számmal a szükö éveken szoktak megjelenni, lárváik mult évi nagyszáma pedig azon fölvevére jogosít, hogy az idén nagyon is el fognak szaporodni. Ideje lenne tehát, hogy háborút nyenjünk ezen állatnak, mely országos csapássá látszik válni, mindenelőtt pedig nagy szaporodási képességüket kell ellensúlyozni. — A cserebogarak s lárvái összeszedése s leölésén kívül mégcsak egy mód létezik pusztításukra, mely abból áll, hogy azon állatokat szaporítsuk, melyek különösen a cserebogarakat fogyasztják. Ezek a seregélyek és vakondok; a gazdák ugyanis már régen felismerték, hogy korántsem oly kártékony állatok azok a vakondok, melyeknek tartották. — Manteuffel báró tehát javasolja, hogy ott, hol ezen cserebogarak felette nagy számmal lépnek föl, egyletek alakuljanak, melyek a cserebogarat vásárolják össze, minthogy ezek még kitünő trágyakint is szerepelnek.

— Ausztria 1863-ban 4,634,040 mázsa cukorrrévala kevesebbet termelt mint az előbbi évben, mi az adóban 1,741,679 frt fogyatkozást okozott. Miután a többi cukortermező ország is kevesebbet termelt mint máskor, tehát a cukor ára valószínűleg felebb fog menni.

— A tört kávé sokkal izletesebbnek állítják mint az örlötöt; a törökök a legjobb kávé készílik, sohasom használnak kávéőrölt, hanem mozsarakban fabunkókkal török.

— Oriási ágyut, eddig legnagyobbat a világon, a föl-találó Rodmann őrnagy felügyelete mellett a minap öntöttek New-Yorkban. A cső hossza 20 láb, súlya 160,000 angol font; egy-egy töltésre 80-100 font lőpor kell, a löveg 750-1000 fontot nyom. Ez ágyuszörny New-York védelmére van száma.

— A lengyel honleányok is terveznek hazaföldt. Ékszereket, ezüstöt és török sálakat küldöttek Jászvásárba, hogy a fölkelés javára eladassanak. Az által, hogy a tárgyakat a czél megnevezése mellett nyilvánosan árverezik, remélik, hogy a valóságos értéknél magasabb áron fognak elkelni. Az ezüstérméket a fennvezett czéltől Londonba küldték, az ékszereket Párisba, a sálakat Jászvásáron vagy Bukarostben fogják elárverezni.

— A m. tudós akadémián számára Szabadka városa 15,000 frt alapítványt tett.

— A pesti forgóúj makedelők által közelebb rendezett kéthangverseny tiszta jővedelme az 5000 frtot meghaladta.

— Pesten folyó hó 8-án délután 4 órakor a pesti szervitáción, egy előbbi uri nőt egy elegans ifjú azon perczben rabolt ki, midőn a nő, kocsiába lépett. A fiatal ember az emiltt perczben az urit nőt átkarolta s míg a hölgyet a hámulat szőlőnná tette, addig az ifju tolvaj a tárczát kilopta és ottant A hölgy a városkapitánysághoz hajtottat s a tolvajt azonnal elfogták, s az ellopott pénzt is egészen megadták.

— Rouan „Jézus életé”-nek első népies olcsó kiadása a (20,000 példány 1 frk. 25 c.) két nap alatt elkel Párisban.

— Mésos István gyorokt íparos azon fölfogadást tette, hogy lohot a megropelt harang repedését nélkül, hogy az egészét újra kellene önteni, igen egyszerű módon és olyformán összeraktatani, hogy a harang egyrészt a repedésnél többé el nem hassul, másrészt eredeti hangját teljesen tisztaságában visszaerít. Mésos e találmányát a napokban ké-készült Aradon nyilvánosan megmutatni.

— A „W. l.” írja, hogy a szamosújvári kaszinó által az ottani polgármester látszóly ellen be nem ízetett évi tagsági díj miatt támasztott s az utóbbi által fölebbezett keresetben a Marosvásárhelyi székölő bír. tábla az első bíróság ítéletét helybenhagyta és panaszoltat úgy az elmaradt évdíjak, mint a perköltségek fizetésére ítélte. Jellemző, hogy látszóly ur kötelezett költése mulasztását a kaszinó politikai érdekeltevel indokolta.

— Pétervásáron egy egyént fogtak el, kinek különböző mérgeket találtak. Már régóta mérgezési gyanuban állt, a kintás a tárgyban elrendeltetett.

— Csallugásanti óramű középkori stílyben s gyönyörűen dolgozva került a napokban egy párisi árverésen kötyavetvére. B. Rothschild vette meg 25,500 frankért.

— Baján német postajóság megindítását tervezte az ottani postamester.

— Azon tisztelt olvasóinkat, kiknek a „Hortobágy”-ra tett előzetésük e hó végével letelik, tisztelettel kérjük annak megújítására. — Előzetés: évnegyedre 1 frt 80 kr; fél évre 3 frt; egész évre 6 frt. — Egyszermind tudatjuk a t. oz. közönséggel, hogy hirdetemnyeket a legutányab áron bármily alak és terjedelemben elfogadunk.

a „Hortobágy” kiadóhivatala.

Értesítés.

A debreczeni kertészeti-egylet folyó évi márczi us 28-án délelőtti 10 órakor a czepléduczai 3-ik szám alatti Kaffkaháznál tavaszi rendes közgyűlést tartandván: úgy a vidéki

Folytatása a mellékleten.

Melléklet a „Hortobágy“ 1864-diki 12-dik számához.

mint helybeli tagok a kitűzött időben leendő megjelenésre ezenel tisztelettel felhívtnak.

Kelt Debreczenben 1864. márczius 2.

A debr. kertészeti-egylet választmányja.

Meghívás.

Az „István“ gőzmalomtársulat rendes közgyűlése folyó márczius 28-kán, vagyis husvét hétfőjén d. e. 10 órakor fog a kaszinóteremben megtartani, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívtnak.

Kelt Debreczenben az 1864. márczius 3-kán tartott választmányi ülésből.

Komlóssy Imre m. k. társulati elnök.

Vincze Viktor m. k. társulati jegyző.

NYILTTÉR. *)

Nyilvános köszönet.

Alulírott hálás köszönetemet nyilvánítom a kir. orsz. szabadalmas első ausztriai biztosító társaság debreczeni főügynöke Strelisker Manó urnak azért, hogy egy korsmaépülemnek f. évi február 9-én történt elégsé általi káromat — minden levonás nélkül — a leggyorsabban — alig 10 napi időköz alatt megtéríteni és készpénzzel kifizetni kegyeskedett. Kelt Margittán 1864. febr. 26

Előttöm Ketskés Sándor főbíró.

Mártonfi Dániel margittai lakos.

*) E rovatban közöltékért csupán a sajtóhatóság irányában felelős

Terménytár.

Debreczen. Márcz. 19. (Heti üzlet-szemle.) Vetnivaló gabona e héten igen keresett és a szükségletre rozs is kelendő volt. A zab, melynek behozatala nem elégítette ki a szükségletet 10—15 krral felebb ment; ellenben az árpa, több helyről kínálkozva, csak mult heti áránál maradt, kukorica is elegendő lévén, 10—15 krral szállt leebb. Őszbuza elhanyagoltatott, a hét végével tavaszbuza érkeztek; mivel a hírek, hogy az őszi reepe- és buzavetés sok helyen kifagyott, csakugyan valók. A mai árak következők: tiszta buza 4 f. — 4 f. 50 kr. rozs 3 f. 20 — 25 kr. árpa 3 f. 3 f. 10 kr. zab 2 f. 10 — 15 kr. kukorica 3 f. 25 — 30 kr. Az időjárás változókéony, tegnap hóesővel lepettünk meg. (R.)

Debreczen. Márcz. 15. — Tiszta buza 4 f. 80 kr. kétszeres 4 f. 50 kr. rozs 3 f. 40 kr. árpa 3 f. 20 kr. kukorica 3 f. 60 kr. zab 2 f. 10 kr. köles 3 f. 40 kr. Egy mázsa szalonna 33 f. széna 3 f. 50 kr. szalma 1 f. 70 kr. 1. font szalonna 36 kr. disznóhús 16 kr. marhahús 14 kr. só 9 kr. 1. iteze disznó zsír 70 kr. (Cs.) Baromvásár. Egy pár jármos ökör 200 f. egy pár vágó tehén 120 f. egy negyedfü tinó párja 130 f. egy pár harmadfü tinó párja — f. rugott borjú párja 50 f. igás ló párja 100 f. sertés párja 3 5 f. juh párja 12 f. Arad. Márcz. 11. — T. buza 5 f. 40 kr. kétszeres 4 f. 55 kr. rozs 4 f. 35 kr. árpa 3 f. 37 kr. zab 2 f. 55 kr. kukorica 4 f. — kr. 1 mázsa szalonna 40 f. — kr. széna 3 f. 30 kr. 1 font marhahús 16 kr. (S.) Belényes. Márcz. 10. — T. buza 4 f. — kr. kétszeres 3 f. 50 kr. rozs 3 f. 30 kr. árpa — f. — kr. zab 1 f. 60 kr. tengeri 3 f. — kr. köles — f. — kr. 1 mázsa szalonna — f. 1 font marhahús 12 kr. (B.) Diószeg. Márcz. 9. Tiszta buza: 4 f. 20 kr. kétszeres 3 f. 60 kr. rozs 3 f. 20 kr. árpa 2 f. 60 kr. kukorica 3 f. 60 kr. zab 2 f. 20 kr. köles — f. — kr. Egy mázsa szalonna — f. széna 2 f. 50 kr. marhahús 12 kr. (Gy.)

Ér-Mihályfalva. Márczius 10. E hó 9- és 10-kén tartott évnegyedes országos vásárunk. Felette kedvező idő lévén, adók és vevők, — ez utóbbiak Pest-, Fehérmegyekből és az alföldről nagy számmal jelentkeztek; 9-én szarvasmarha, ló nagy számban hajtatt, — annyira, hogy a szepében, javában lehetett válogatni, — volt is kelendőség, különösen a szép jármos ökröknek és szép fejű tehéneknek, a lovaknak nemennyira; sertés is szép számmal volt képviselve. Fentebbiek következő árakon keltek: egy pár jármos ökör 160—180—190 osztr. f. ton; fejős tehének párja 90—100 f. meddő tehén párja 75—80 f. 4 éves tinók párja 120—130 f. rugott borjú párja 18—20 f. 15—16 markos lovak párja 200 f. közönséges igás lovak párja 80—100—120 f. két éves caikók párja 30—40 f. nyájbeli sertések 3—4 évesek párja 30—40 f. 2 évesek párja 20—24 f. másfél évesek párja 15—18 f. 1 évesek párja 12 f. őszi malaczkok párja 8—10 f. Tizedikén tartott közönséges országos vásárunk is a legapesebbek közé sorozható. Mindenféle termény nagy mennyiségben volt képviselve, miknek kelendőségére nézve igen nagy élénkség volt szemlélhető. Kereskedők, iparosok árucikkjeik és műveikkel sokan jöttek, de kik nagy élénkségnek nem örvendhettek, köztök általános lehangoltság uralgott, nemis csoda: nagyobbbrésze a közönségnek kenyérszükségben szenvedén, nélküli és mellőzi a ruhaneműket és a nem nélkülözhető mindennapi kenyeret igyekszik beszerezni maga s családja részére. Egyéb-iránt a termények s élelmi cikkek ára következő volt: tiszta buza mérője 4 f. 40 kr. kétszeres 3 f. 60 kr. rozs 3 f. tengeri 3 f. 20 kr. árpa 2 f. 80 kr. zab 1 f. 80 kr. búkköny és lednek 4 f. 80 kr. köles 3 f. 20 kr. kása vékaja 3 f. 20 kr. paszuly 3 f. aszalt szilva 3 f. kolompér 80 kr. lencse itezje 9 kr. hórso 8 kr. szalonna mázsája 30 f. szalonna fontja 36 kr. füstölt sertés hús 20 kr. friss 16 kr. marhahús 12 kr. zsír itezje 45 kr. olaj 30 kr. ó bor 14 kr. új bor 10 kr. szilva

pálinka 36 kr. közönséges pálinka 24 kr. két tojás 3 kr. veteménymagvak egy gyűszűvel 10 kr. kendermag mérője 5 f. 20 kr.

H. Vámospécs. Márcz. 11. — T. buza — f. — kr. kétszeres — f. — kr. rozs 3 f. 20 kr. árpa — f. — kr. zab — f. — kr. tengeri 3 f. 50 kr. köles — f. — kr. egy mázsa szalonna — f. egy font marhahús 11 kr. (Sz. I.)

Kismarja. Márcz. 14. — T. buza 4 f. 50 kr. kétszeres 3 f. 55 kr. rozs 3 f. — kr. árpa 2 f. 75 kr. zab 2 f. — kr. tengeri 3 f. 50 kr. köles — f. — kr. 1 mázsa szalonna 35 f. széna — f. — kr. 1 font marhahús 11 kr. (Cz.)

Margitta. Márcz. 11. — Tiszta buza, 4 f. — kr. kétszeres 3 f. 55 kr. rozs 3 f. — kr. árpa 2 f. 55 kr. zab 1 f. 80 kr. tengeri 3 f. — kr. 1 mázsa szalonna 32 f. 1 font marhahús 12 kr. (H. J.)

M. Szalka. Márcz. 11. — T. buza 4 f. — kr. kétszeres 3 f. 50 kr. rozs 2 f. 80 kr. árpa 2 f. 50 kr. zab 1 f. 60 kr. tengeri 1 f. 70 kr. köles — f. — kr. (G. J.)

H. Nánás. Márcz. 11. — T. buza 4 f. 60 kr. kétszeres 1 f. — kr. rozs 3 f. 60 kr. árpa 3 f. — kr. zab 2 f. 10 kr. tengeri 3 f. 50 kr. köles — f. — kr. 1 mázsa szalonna 30 f. — kr. 1 font marhahús 12 kr. (F.)

Nyiregyháza. Márcz. 12. — T. buza 4 f. 50 kr. kétszeres — f. — kr. rozs 3 f. 30 kr. árpa 3 f. — kr. zab 2 f. 5 kr. tengeri 3 f. 20 kr. köles 2 f. 90 kr. egy mázsa szalonna 36 f. széna 3 f. — kr. egy font marhahús 12 kr. (K. B.)

Szalonta. Márcz. 11. — T. buza 4 f. 50 kr. kétszeres 3 f. 50 kr. rozs 3 f. 90 kr. árpa 3 f. 20 kr. zab 2 f. 20 kr. tengeri 3 f. 90 kr. köles — f. — kr. egy mázsa szalonna 34 f. egy font marhahús 12 kr. (B. J.)

Székelyhíd. Márcz. 11. — T. buza 4 f. 60 kr. kétszeres 4 f. 20 kr. rozs 3 f. 50 kr. árpa — f. — kr. zab 2 f. 20 kr. tengeri 3 f. 40 kr. egy mázsa szalonna — f. széna 1 f. 60 kr. 1 font marhahús 12 kr. (K. F.)

Tokaj. Márcz. 11. — T. buza 4 f. 50 kr. kétszeres 3 f. 70 kr. gabona 3 f. 30 kr. árpa 3 f. — kr. zab 2 f. — kr. tengeri 3 f. 20 kr. kolompér 1 f. 60 kr. 1 mázsa liszt 0. sz. 16 f. 1. sz. 15 f. szalonna — f. — kr. széna 4 f. — kr. 1 font marhahús 13 kr. bornyuhus 11 kr. 1 iteze ó bor — kr. bikfa öle 8 f. (Z. J.)

Bécsi börze árfolyama.

Table with columns for dates (Márczius 14, 15, 16, 17, 18) and various market items like Metalliques, nemzeti kölcsön, etc.

MENETREND a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év December 1-től kezdve érvényes az 1864-dik télhavakra.

Table with train schedules for various routes: I. Kassán és Nagyvárad felé, II. Arad felé, III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé, IV. Aradról Pest és Bécs felé.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrendje: Arad—Szécsen, Nagyvárad—Kölcsevár, Nyiregyháza—Szathmár, Nyiregyháza—Beretseg, Nyiregyháza—Nagybánya, Tokaj—S. A. Ujhely, Kassa—Lőcs, Kassa—Przemysl, Kassa—Szigeth, Kassa—Munkács.

H I R D E T M É N Y E K.

Alulírt gazdasági és általános gépész Debreczenben, bátorkodik magát teljes tisztelettel a t. ex. közönség illetőleg földbirtokosok és gazdák figyelmébe ajánlani. Több mint egy évtized óta kivételesen a gépészet terén munkálkodva az utolsó években Anglia legjobb gazdasági géppályáira volt alkalmam, megismerkedve ezek gyártási módjával és azóta folytonos összeköttetésben állván velök: ezen ismeretek és összeköttetések képesítik őt a gazdálkodóknak, — melyrendelve a gépek oly fontos tényezőkké váltak utóbbi időben — csak is a legjobbat ajánlani egy a honi mint kalföldi gyártmányokból, névszerint pedig következő ez idejében szükséges gépeket, árak érvényesek maradván mindaddig, míg a font sterling ára f. 12. 20-nál magasabbra nem szokik.

Árak helyben Debreczenben: agló, vám, pakolási költség- és fuvarmentesen osztrák bankjegyekben.

Table listing various mechanical parts and their prices, such as Clayton Shuttleworth & Co. steam engines, wood saws, etc.

Továbbá ajánlja a legkiválóbb szecska és répvágó, — örlő, duráló, kukorica-morzsoló és rögtörő-gépeket, ekéket, boronákat; valamint vállalkozik megrendelésre és felállításra bármilyen gépezeteknek, anyai berendezésnek vagy szerelt: gőzgép, olajprés, szuszfűző, téglavetőknök stb. — Végre pedig szivesen elválllja a környéken már meglevő gépek feletti felügyeletet és azok jó karban tartását, melyet jelenleg mint az minden további felvilágosítást.

Pekár Imre. Dragotaház, Debreczen.

Haszonbérbeadandó földbirtok.

Biharmegyében kebelozott Urra községében, a mezőkeresztes vasúti állomástól két órány távolsgban, egy 600 holdos mind gyepből álló és marhahizlaldára alkalmas föld birtok, folyó év márczius 15-től kezdve, együtt vagy több részletben is haszonbérbe adandó. Értekezhetni Bolony Sándor tulajdonosnál Nagyváradon, apollóntévedben.

Eladó, vagy kiadó ház.

Debreczenben Várad utcán a sörösarnok közönségében 2217 szám alatt egy öt szobos, kamara, szék és ágy ellátott s tágos udvarral bíró ház, eladó vagy bérbe adandó. — Értekezhetni a tulajdonosnál.

Árverési hirdetés.

Végrendelet hátrahagyásával elhalt Bagoly Mária előbb S. o. n. gy. Jánosné, utóbb S. i. t. r. Mihályné hagyatékához tartozó s 9000 öftrú becsült cselegetekezni kálvárosi 2752-ik számú ház, e folyó évi aprillio 18-kán d. n. 3 órakor, szükség esetében pedig a következő májushó 10-dik napján ugyanakkor a helyszínen tartandó közönséges árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Melyis azon értesítés mellett tétetik közönségessé, miszerint az, aki árverelni kíván, tartozik a becsártnak, melyen a kiküldetés történik, tíz százalékot bánatpénzzel betenni s kire a dob, mint legtöbbet ígérőre leírtetik, az a háznak azonnal tulajdonosává válik, de a teleklönyvezési engedélyt csak a vétel ár teljes lefizetése után fogja megnyerni. A többi feltételek alólírtául mindenkor megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1864. márczius 10.

Baresay István kiküldött törvényszéki tanácsnok.

75dik ARJEGYZEK

az „István“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben külsőlegmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelesesség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	14	40	kr
B. ugyanaz apró	14	40	"
C. dara közepeszerű	13	40	"
0. királyliszt	13	40	"
1. lágyliszt	12	20	"
2. montliszt	11	20	"
3. zsemlyeliszt	10	20	"
4. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	9	20	"
5. ugyanaz 2-dik	8	40	"
6. barnakenyerliszt	7	40	"
Kétszeresliszt	8	20	"
Rozsliszt 1-ső rendű	9	20	"
Rozsliszt 2-dik rendű	6	60	kr.
00. árpakása	16	20	"
0. árpakása	15	20	"
1. árpakása	13	20	"
2. árpakása	11	20	"
3. árpakása	9	20	"
4. árpakása	8	20	"
Árpaliszt	8	20	"
Dereze	8	20	"
Lábliszt 1-ső rendű	4	40	"
2-ik	3	20	"
Korpa	2	80	"
Buzaalj	3	40	"

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. letétendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiába nélkül, bérmentesen visszazsállítja.

Debreczen 1864. Márcz. 11.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864. évi februárhó 11. n. 1289. szám alatt kelt végzése folytán ezenel közhírré tétetik, mikép id. J e n e y József mint felperes részére Cs a n k y Gergely mint alperestől 130 frt váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt 4 db. 7 éves ökör, a helybeli baromvásártéren folyó évi márcziushó 29. napján d. e. 9 óraker nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak.

Debreczen 1864, márcziushó 15.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

1-2

Jelentés.

Aláírt tisztelettel jelentem a t. cz. közönségnek miszerint: a nagyérdemű közönségnél de főképen a szegénységnek annyi előismerésre talált kenyérnek való rozs és kétszeres lisztelmet máttól fogva az életárak legjobb szállta arányában olcsóbban fogom árultatni mint eddig

A széchenyi (Német) utcában a Posta átellenében levő lisztraktámba.

2-3

Deutsch J.

Eladó tartály.

Egy jó állapotban levő s rőfös kereskedésben használható tartály (stellage) eladó. Értekezhetni e tárgyban a Tátra y Kárpát kereskedésében, Teleki-utca szögletén.

2-3

Eladó ház.

A nagyujtca elején, 1698 sz. alatti cseréppel fedett kőház, melyben 6 szoba, 1 előszoba, 2 konyha, kamara, köztálló, egy kis pince van s azonkívül cserépes fatartószínnel, sertésóllal s szivattyús kúttal el van látva, — egy nyilas házutáni földjével együtt igen kedvező feltételek mellett 6000 forintért eladó.

Hegedüs Károly által.

2-3

Hirdetmény.

A debreczeni izraelita hitközség előjárása mint főberő, a debreczen városi kőscrvendégelő és bormérési jog gyakorlatát a széchenyitczai városrészen két külön helyiségben, — mely eddig Lusztig Móricz által tartatott albérlébe, — az 1864-ik ápril 1-ső napjától az 1865-ik évi november 1-ső napjig ajában albérlébe adni szándékozván, a vállalkozni kívánók ezenel felhivatnak, hogy írásbeli ajánlataikat (o f f e r t e k e t) legkésőbb a folyó 1864-ik márczius 27-ik napjig az alírt előjárásához küldjék; mely írásbeli ajánlatok mellé, bányapénzül mind a két jogért 100 ofrt. egyes jogért pedig 50 ofrt. csatolandó. — A szerződési feltételek a titkári hivatalnál megtekinthetők s bárkinek kívánságára meg is küldetnek.

A debreczeni izraelita hitközség előjárása.

1-2

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864 évi januárhó 25. n. 770. szám alatt kelt végzése folytán ezenel közhírré tétetik, mikép Nickei József Zelmós mint felperes részére Jablonczay Béla László kőszékeségi lakos mint alperestől 500 frt váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen lovak, ökrök helybeli baromvásártéren folyó évi márcziushó 23. napján d. e. 9 óraker nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Mire a venni kívánók meghivatnak.

Debreczen 1864, márcziushó 12.

Mossy József

váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

1-1

Vetnivaló köles.

Széchenyitczán, az 1811 szám alatti házról Áron Manó és Társánál jeles minőségű vetnivaló köles, kevesebb vagy nagyobb mennyiségben kapható.

2-3

Birtok haszonbérbeadása.

Az özvegy Gencsi Pálnó szül. Kazinczy Amália urnő esőtömegéhez tartozó érkeserűi birtok, folyó márcziushó 29-dik napján délelőtt, az érmihályfalvi két belső telek pedig ugyanazon napon délután az illető község-háznakul tartandó közárverés útján ápril 1-ső napjától számítandó egy évig, haszonbérbe fog adatni.

Dalmay Károly tömeggondnok

1-2

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen városi törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy O s v á t h Ferenz s neje Z o m b o r Mária, külsőföldjével együtt 1400 oftra becsült 1864 számú házuknak 3-ad hábeli árverési határidejűl folyó évi áprilhó 7-ik napjának d. u. 3 órája tüzetett ki.

Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek. Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864 febr. 3-dn tartott üléséből.

3-3

Arverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen városi törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy M é h e s z I s t v á n nak kiskoru gyermekeivel közösen birt s külsőföldjével együtt 2000 oftra becsült péterhant-czai 1005 számú háza folyó évi márczius 31. s szük-ség esetében ápril 30. napján d. u. 3 óraker a hely-színén tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adatni.

Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekinthetnek. Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. jan. 27-kén tartott üléséből.

3-3

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszék végzése folytán ezenel közhírré tétetik, mikép Brócher Adolf mint felperes részére Tor n a y Ferenz mint alperestől 364 frt váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen butorai, borai stb. nevezett alperesnek helybeli piacüzeti lakásán folyó évi márcziushó 24. napján d. u. 3 óraker nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak.

Debreczen 1864, márcziushó 18.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

1-1

ad 621. P. Hirdetés.

A tekintetes városi törvényszék mint gyámhatóság által f. évi február 10-én 624 P. sz. a. hozott végzés folytán a néhai Máyer Jakab hagyatékhöz tartozó vargautczai külvárosi 3469 számú 739 aftra becsült háznak s 489 számú 6 aftra becsült deszkasátorának közárverésen leendő eladása távol levő Mayer Antal érdekében elrendeltétvén; az árverés határnapján f. évi márczius 19. s szükség esetében ápril 16. napjának délutáni 3 órája ezenel kitézetik, amikorra a venni szándékozók bányapénzsel ellátva meghivatnak. — Az árverési feltételek, alírt inácsnoknál bár mikor megtekinthetők lévén.

Kelt Debreczenben 1864, febr. 20.

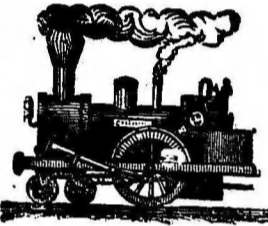
Laky Imre m. k.

kiküldött törvényszéki tanácsnok.

3-3

Ákác- és kanadai nyárfák, 2 éves legjobb fajú őszi és téli alma-szemzők eladó Szabó Lajos parlagi tanyáján. Értekezhetni ugyanott felügyelő Vitéz Sámuellel.

3-3

1864. 5017. P.

Cs. k. sz. osztl. államvasut-társaság.

F folyó év márczius 15-ik napjától kezdve a 13, 14, 15 és 16-dik számú külön árszabályok némely módosításokkal ismét hatályba fognak lépni és a Bécsben, minoritátéren 4-ik szám alatt székelt forgalmi és kereskedelmi központi igazgatóságnál, valamint a társasági vonalak nagyobb állomásain és a Bécsben, Pesten és Braunben létező társasági szállító irodákban kívánság szerint ingyen kiszolgáltatni.

2-3

A nagyerdői fürdő iránti figyelmeztetés.

Alírt tisztelettel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy folyó márcziushó 20-tól kezdve a kád-fürdők mindennap kaphatók. Gőzfürdők használata minden másodnap, azaz vasárnap, kedden, csütörtökön, szombaton. Ugyanporezellán, mint a többi kádakra és fürdő-szobákra nézve a legnagyobb tisztaság, a felszolgálatra pedig pontosság fordítottatik. Vendég szobák is a nyári időnyre szinte kaphatók. Társas-kocsi k naponként 8 órától estig ki és bejárnak; személyenkint 20 kr. A t. cz. közönség kegyébe ajánlván Debreczen 1864, márcziushó.

Fehér Herman haszonbérlet

Erfurti vetemény-magvak.

Kereskedésomban már számos évek óta ismert s mindig tisztán kezelt, valódi erfurti kerti vetemény- és virágmagvak bízós voltáról tökéletesen meg lévén győződve a n. ó. közönség: Annál fogva a jelen évre szükséges s újonnan érkezett, valószínű erfurti vetemény- és virágmagvakat, melyeket felelősség mellett kaptam, hasonló felelősséggel és egész bízósággal ajánlom a n. ó. közönségnek. Ugyiszintén magyar, francia luxorna, löhere, burgundi répa, tarló-répa, muhar, angol perje és aközsa-magvakat is.

Budahágy Antal debreczeni kereskedő.

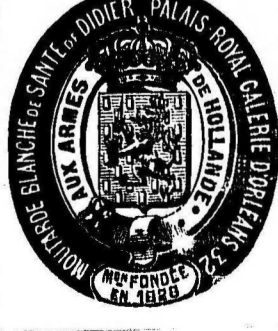
Nagyban eladásnál kedvező árak!!!

Figyelmeztetés. Minden tölem vásárolt magvak paprosára nevem rá vagyon nyomtatva.

3-3

Fehér. (holland) egészség-mustármagvak

DIDIERTÓL.

37 évi unponként növekedő siker, elegendő bizonyíték a fehér hollandi egészség-mustármagvak kitűnő gyógytulajdonságának. Több mint 200,000-ra ment felhívott okmány keszkezik e bizonyítatlan gyógyszer közkedességben létéről, melyet a híres Dr. K o o k e oly méltán nevezve az egészség és élet s á d o m á n y á - nak. Nincs gyógyszer, mely egyszerűbb, bízós és jutányosabb lenne mint ez: 3-4 kilogramm (egy kilogramm 2 vántom) elegendő, hogy az idült gyomerek, gyomorgörcsök, emésztőhilyének, hűhetegségek, mirigyek, hasme-ések, álmatlanság, májkor, esz, hákátások, sápkór, köszvény, mákves szoruló-sellhet, nátha, komorkórság, elyálkásodás, — miniszintén az idültváros szűlt bajok és fájdalmak, melyek a rosz nyelvek s romlott vértől erednek stb. egyéb betegségek elmuljanak és melyek gyógyítására e mustármagvak használata a legbízósabb orvosi intézkedések által naponként rendeltetik és ajánlitók.

E kitűnő tulajdonsága magvaknak Debreczenben egyedül rakta: G e r c h y és H a n n a t z urak kereskedésében, (Széchenyitczca szögletén.)

4-20

Felöl szerkesztő: Sárváry

Kiadó: a debreczeni szindgyegylet.